

medeni hukuktaki hak ehliyetinin medeni usul hukukundaki karşılığı olan taraf ehliyeti mahkemelerde davalı veya davacı olarak bulunabilme ehliyetidir kanun koyucu medeni kanunda maddi haklardan yararlanma ehliyetine sahip olan davada taraf ehliyetine de sahiptir diyerek kimlerin taraf ehliyetine sahip olduğunu düzenlemiştir buna göre taraf ehliyetine sahip olabilmenin koşulu hak ehliyetine sahip olmaktır bütün gerçek ve tüzel kişiler hak ehliyetine sahip oldukları için ayrıca taraf ehliyetine sahiptirler taraf ehliyeti davanın olmazsa olmaz koşuludur dolayısıyla taraf ehliyetine sahip olmayan kimseye dava açılmışsa dava reddedilir taraf ehliyetine sahip olmayan birine dava açılmış ve mahkeme tarafından hüküm verilmiş olması halinde verilen hüküm hukuki sonuç doğurmaz gerçek kişilerin taraf ehliyeti sağ olarak tamamıyla doğmalarıyla başlar ancak cenin annesinin rahmine düştüğü andan itibaren sağ doğmak koşuluyla taraf ehliyetine sahiptir herhangi davaya ceninin taraf olması gerekliyse cenine kayyum atanır kayyum ceninin yasal temsilcisi olarak dava açabilir kayyumun açmış olduğu dava devam ederken temsilcisi bulunduğu çocuk sağ doğmazsa kayyumun taraf ehliyetinin geçerliliği sona ereceğinden açılmış dava reddedilir ancak çocuk doğmadan dava sonuçlanıp çocuk ölü doğarsa mahkemenin kararı hükümsüz sayılır gerçek kişilerin taraf ehliyetleri ölümle birlikte sona erer davanın açıldığı tarihten önce ölmüş kişiye dava açılamaz ölmüş kişiye dava açılmış ise mahkeme taraf ehliyetinin olmaması nedeniyle davayı reddeder mahkeme davalının öldüğünü bilmeden karar verdiyse verilen karar hukuken geçersizdir ancak mirasçılarının malvarlığının etkilendiği bir davada davalının öldüğü bilinmeden dava açılmış olabilir bu tür davalarda yargılama sırasında davalının öldüğü tespit edilirse dava hemen düşmez nitekim davaya mirasçılarla devam edilebilir dava devam ederken davacı veya davalı taraflardan birinin ölümü durumunda dava konusuz kalmaz dava sırasında taraflardan biri ölürse mirasçılarının mirası kabul etmelerine veya reddetmelerine göre hareket edilir bu tarz durumlarda dava mirası ret için kanunda öngörülen süreler geçinceye kadar ertelenir ancak davaya devam etmek isteyen taraf davanın devam etmesini isterse mahkeme öngörülen sürenin geçmesini beklemeden davanın takip edilmesi için kayyum atanmasına karar verebilir gerçek kişiler dışında tüzel kişiler de hak ehliyetine sahip olmaları nedeniyle taraf ehliyetine de sahiptirler